

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره مقاله: مقاله پانزده

عنوان کلی مقاله:

شبکه آفلاین بانکی در سیستم بانکداری بین المللی و سراسری جهان

موضوع اختصاصی این مقاله:

پول دیجیتال و مزایای آن

نویسنده: پیمان قزلباش

ویراستار: ایوب جمیل فر

مترجم: پویا توتونچی

(زبان مرجع این مقاله فارسی است و فقط به زبان انگلیسی ترجمه شده است.)

این مقاله جهت ارائه تعاریف و مفاهیم در سطح اطلاعات عمومی می باشد و به همین دلیل به نکات فنی و تخصصی نمی پردازد.

تمامی امتیازات و حق و حقوق مادی و معنوی این مقاله متعلق به شرکت سایه می باشد و در صورت کپی برداری و یا هر نوع استفاده از محتوا و مفاهیم مقاله، ذکر منبع و ناشر (شرکت سایه) الزامی می باشد؛ در غیر اینصورت حق پیگرد قانونی برای ناشر و شرکت سایه محفوظ است.

آدرس وب سایت و ایمیل های رسمی شرکت سایه:

SAAYEAH CO LTD.

Website: www.saayeahcoltd.netE-Mail: info@saayeahcoltd.netInquiry E-Mail: inquiries@saayeahcoltd.net

تاریخ انتشار مقاله: دوشنبه ۲۲ مرداد ماه سال ۱۴۰۳ هجری شمسی

Company Name: SAAYEAH CO LTD.

Website: <https://saayeahcoltd.net>Company E-Mail: info@saayeahcoltd.netInquiry E-Mail: inquiries@saayeahcoltd.net

Company Name: GAS EXTRA INC LTD.

Website: <https://gasextrainc.com>Company E-Mail: info@gasextrainc.comInquiry E-Mail: inquiries@gasextrainc.com

Company Name: DEBIT TRADING LTD.

Website: <https://debittradingltd.com>Company E-Mail: info@debittradingltd.comInquiry E-Mail: inquiries@debittradingltd.com

پول دیجیتال و مزایای آن

در عصر حاضر، تحولات فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش بی‌بدیلی در تغییر ساختار اقتصادی و بانکی جهان داشته‌اند. یکی از مهم‌ترین این تحولات، ظهور «پول دیجیتال» است؛ مفهومی که با گذر زمان اهمیت بیشتری پیدا کرده و مرزهای سنتی پول را جابه‌جا کرده است. پول دیجیتال نه تنها نحوه انجام تراکنش‌های مالی را ساده‌تر و سریع‌تر کرده، بلکه با ارائه ویژگی‌هایی چون شفافیت، امنیت، کاهش هزینه‌ها و حذف واسطه‌ها، انقلابی در نظام مالی جهان به وجود آورده است.

بخش اول: تعریف پول دیجیتال

پول دیجیتال به هر نوع ارز یا وجهی گفته می‌شود که به صورت الکترونیکی ذخیره و منتقل می‌شود. بر خلاف پول فیزیکی (مانند اسکناس و سکه)، پول دیجیتال وجود ملموس ندارد و صرفاً در بسترهای دیجیتالی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نوع پول می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

۱- پول الکترونیکی (E-Money)

۲- ارزهای رمزنگاری شده مانند بیت‌کوین و اتریوم

۳- ارزهای دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) یا همان ارز دیجیتالی ملی کشور

۴- کیف پول‌های الکترونیکی مانند PayPal, Web Money

بخش دوم: انواع پول دیجیتال

۱- ارزهای رمزنگاری شده (Cryptocurrencies): ارزهایی مانند بیت‌کوین، اتریوم و ریپل که بر پایه فناوری بلاک‌چین ایجاد شده‌اند. این ارزها غیرمتمرکز هستند و توسط هیچ دولت یا بانک مرکزی‌ای کنترل نمی‌شوند.

۲- ارز دیجیتال بانک مرکزی (CBDC): ارزهایی هستند که توسط بانک‌های مرکزی کشورها توسعه یافته‌اند تا جایگزین پول نقد شوند. به عنوان مثال، یوان دیجیتال در چین یا یورو دیجیتال در اتحادیه اروپا.

۳- پول الکترونیکی یا شبه دیجیتال: اعتبارهای دیجیتالی ذخیره شده در حساب‌های بانکی یا کیف پول‌های آنلاین که در تراکنش‌های روزمره استفاده می‌شود.

بخش سوم: مزایای پول دیجیتال

۱- سرعت و سهولت در تراکنش‌ها: انتقال وجوه در بستر دیجیتال، بسیار سریع‌تر از روش‌های سنتی انجام می‌شود؛ به‌ویژه در مقایسه با حواله‌های بین‌المللی.

۲- کاهش هزینه‌های بانکی: بسیاری از هزینه‌های واسطه‌گری و خدمات بانکی در معاملات دیجیتال حذف یا به شدت کاهش می‌یابد.

۳- امنیت بالا: فناوری‌هایی مانند رمزنگاری و بلاک‌چین باعث افزایش امنیت تراکنش‌ها می‌شود.

۴- دسترسی جهانی: کاربران در هر نقطه‌ای از جهان، با اتصال به اینترنت می‌توانند از خدمات مالی استفاده کنند.

۵- شفافیت و قابلیت رهگیری: به ویژه در ارزهای بلاک‌چینی، تمام تراکنش‌ها قابل مشاهده و رهگیری هستند که از فساد مالی جلوگیری می‌کند.

بخش چهارم: تأثیر پول دیجیتال بر اقتصاد جهانی

پول دیجیتال توانسته است بسیاری از موانع مالی بین‌المللی را برطرف کند. از جمله مزایای آن در این حوزه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- تسهیل تجارت بین‌المللی

- کمک به رشد اقتصادهای نوظهور

- جذب سرمایه‌گذاری از طریق فناوری‌های نوین

- کاهش وابستگی به نظام بانکی سنتی

بخش پنجم: پول دیجیتال و بانکداری آینده

با گسترش پول دیجیتال، بانک‌ها مجبور به تطبیق با این تغییر شده‌اند. بسیاری از بانک‌های مرکزی در حال آزمایش و پیاده‌سازی ارزهای دیجیتال خاص خود هستند. در آینده‌ای نه چندان دور، بانکداری بدون شعبه و کاملاً دیجیتالی امری عادی خواهد بود.

بخش ششم: چالش‌ها و نگرانی

هر چند مزایای بسیاری برای پول دیجیتال وجود دارد، اما این فناوری با چالش‌هایی نیز همراه است:

- نگرانی‌های مربوط به حریم خصوصی کاربران

- استفاده مجرمانه از ارزهای ناشناس

- نوسانات شدید قیمت در ارزهای رمزنگاری شده

- نبود چارچوب قانونی مشخص در برخی کشورها

بخش هفتم: وضعیت پول دیجیتال در ایران

در ایران نیز روند استفاده از پول دیجیتال رو به افزایش است. بانک مرکزی ایران پروژه «رمزارز ملی» را دنبال کرده و استفاده از کیف پول‌های دیجیتال در حال گسترش است. با این حال، نیاز به تدوین مقررات و زیرساخت‌های قوی برای توسعه بیشتر این حوزه وجود دارد.

بخش هشتم: آینده پول دیجیتال

پیش‌بینی می‌شود در دهه‌های آینده، پول فیزیکی تقریباً جای خود را به انواع پول دیجیتال بدهد. با رشد اینترنت اشیا، هوش مصنوعی و اقتصاد دیجیتال، پول دیجیتال نقشی اساسی در زندگی انسان‌ها ایفاء خواهد کرد. پول دیجیتال پدیده‌ای است که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. با وجود چالش‌ها، مزایای گسترده‌ای که این فناوری ارائه می‌دهد، آن را به یکی از ابزارهای کلیدی آینده اقتصاد جهان تبدیل کرده است. کشورها، شرکت‌ها و مردم باید با شناخت بهتر از این فناوری، خود را برای عصر جدید مالی آماده کنند.

بخش نهم: ساختار پول دیجیتال بر پایه آفلاین بانکی

موضوع تراکنش‌های IP2IP و یا همان IP/IP که تراکنش‌های بین‌المللی یا انتقال‌های بانکی با ساختار خاصی مثل SWIFT، IBAN و یا سیستم‌های انتقال بین‌المللی دیگر هست و پشتوانه‌سازی مالی از طریق انتقال پول، موضوعی پیچیده است که با حوزه‌های بانکداری بین‌المللی، اقتصاد پولی، سیاست پولی، و فناوری مالی در ارتباط هستند.

ابتدا لازم است روشن شود که IP2IP دقیقاً به چه معناست. در برخی متون و سیستم‌ها، IPIP ممکن است به عنوان یک الگوی انتقال بانکی بین‌المللی Interbank Payment Instruction Protocol یا نام خاصی در

یک سیستم بانکی استفاده شود، ولی به طور رسمی در سیستم‌های بزرگ مثل SWIFT، SEPA یا CHIPS از این نام استفاده نمی‌شود.

بخش دهم: پول در تراکنش‌های بین‌المللی چگونه منتقل می‌شود

پول در تراکنش‌های بین‌المللی به دو روش آفلاین و آنلاین که در مقالات قبلی توضیحات کاملی داده شده انتقال داده می‌شود؛ ما در این مقالات بیش‌تر در مورد سیستم نقل و انتقال آفلاین بانکی صحبت کردیم.

۱- انواع پول‌های مورد استفاده:

در تراکنش‌های بین‌المللی بانکی، چند نوع دارایی داریم که به شرح زیر می‌توانند منتقل بشوند:

الف) پول نقد معادل دیجیتال (Fiat): مانند دلار، یورو، پوند و ارزهای رسمی سایر کشورها

ب) ارز دیجیتال (Cryptocurrency): مانند بیت‌کوین، اتریوم و غیره

ج) پول رسمی دیجیتالی بانک مرکزی (CBDC): در آینده نزدیک، بسیاری از کشورها قصد استفاده از ارز دیجیتال ملی تولید شده توسط بانک مرکزی خود را دارند.

د) دارایی‌های شبه پول (Like-Money Assets): مثل حواله طلا، اسناد خزانه، اوراق قرضه و ... که بجای پول نقد مبادله می‌شود.

۲- مسیر انتقال:

تراکنش‌های بین‌المللی از طریق سامانه‌هایی عمومی بین‌المللی شناخته شده و مطمئن منتقل می‌شوند که عبارتند از:

الف) SWIFT: شبکه جهانی انتقال پیام مالی

ب) CHIPS: سیستم پرداخت بین‌بانکی آمریکا

ج) SEPA: شبکه پرداخت برای کشورهای اروپایی

د) RippleNet: فناوری بلاک‌چین برای پرداخت‌های سریع

ه) تراکنش‌های آفلاین: L2L – B2B – S2B – S2S

قابل ذکر است که در این نوع تراکنش‌ها، معمولاً پول واقعی منتقل نمی‌شود، بلکه سوابق حساب‌ها در بانک‌های واسط و مرکزی به نفع ذینفع اصلاح می‌شوند.

بخش یازدهم: چگونه می‌توان این پول را پشتوانه مالی کرد

برای اینکه یک انتقال مالی (مثلاً انتقال از طریق IPIP یا هر سامانه‌ای) به پشتوانه چاپ پول تبدیل شود، به فرآیند قانونی و حسابداری دقیقی نیاز است:

۱- مفهوم «پشتوانه پولی» چیست؟

در اقتصاد، پولی که چاپ می‌شود باید یا دارای پشتوانه ارز خارجی (مثل دلار) باشد، یا دارای پشتوانه طلا باشد و یا سایر دارایی‌ها پشتوانه آن باشد، و یا مبتنی بر اقتصاد داخلی و اعتماد به دولت باشد.

۲- روش‌های تبدیل پول انتقال یافته به پشتوانه چاپ پول:

الف) روش اول: سپرده‌گذاری ارزی

وقتی پول از طریق تراکنش بین‌المللی وارد کشور می‌شود و بانک مرکزی آن ارز را به عنوان ذخیره ارزی نگهداری می‌کند و معادل آن می‌تواند پول ملی چاپ کند (این کار در ایران با دلار، یورو و یا یوآن چین انجام می‌شود) و این فرآیند مشابه «بازیابی نقدینگی» در سیستم‌های ارزی است.

ب) روش دوم: استفاده از دارایی دیجیتال یا طلا

اگر انتقال با پشتوانه طلا یا رمزارز معتبر انجام شود بانک مرکزی می‌تواند با تبدیل آن به ارز قابل نگهداری، پول جدید منتشر کند.

مثال: انتقال بیت‌کوین، فروش به بازار، ذخیره دلار به دست آمده و چاپ ریال ایران.

ج) روش سوم: تسویه بدهی ارزی

اگر پول انتقالی برای تسویه بدهی خارجی باشد، واریز آن به سیستم بانکی باعث افزایش ذخایر ارزی کشور شده و در ادامه می‌تواند پایه پولی را تقویت کند.

بخش دوازدهم: محدودیت‌ها و الزامات

پیش‌نیازها برای چاپ پول بر اساس تراکنش ورودی:

۱- نظارت بانک مرکزی: باید توسط نهادهای نظارتی کشور مدیریت شود.

Company Name: SAAAYEAH CO LTD.

Website: <https://saaayahcoltd.net>

Company E-Mail: info@saaayahcoltd.net

Inquiry E-Mail: inquiries@saaayahcoltd.net

Company Name: GAS EXTRA INC LTD.

Website: <https://gasextrainc.com>

Company E-Mail: info@gasextrainc.com

Inquiry E-Mail: inquiries@gasextrainc.com

Company Name: DEBIT TRADING LTD.

Website: <https://debittradingltd.com>

Company E-Mail: info@debittradingltd.com

Inquiry E-Mail: inquiries@debittradingltd.com

۲- ورود رسمی پول: منابع باید از مسیر رسمی و قانونی ثبت شوند.

۳- قانون بودجه و پولی: چاپ پول نیاز به مجوز قانونی دارد.

مثال عملی:

فرض کنید از یک کشور خارجی، ۱۰۰ میلیون دلار به صورت رسمی وارد کشور ایران می‌شود:

۱- بانک مرکزی این دلار را در خزانه‌اش ثبت می‌کند.

۲- معادل ریالی (مثلاً ۴ هزار میلیارد تومان (نرخ دولتی)) چاپ می‌کند یا در حساب‌ها ثبت می‌شود.

۳- این مقدار ریال وارد سیستم بانکی شده و از آن برای پروژه‌های اقتصادی استفاده می‌شود.

۴- به‌خاطر ورود ارز واقعی، پایه پولی متعادل باقی می‌ماند.

۵- تراکنش‌های بین‌المللی مثل IPIP یا SWIFT نقش مهمی در تامین ارز خارجی دارند.

اگر ارز خارجی به‌صورت قانونی و قابل اعتماد وارد کشور شود، بانک مرکزی می‌تواند معادل آن پول ملی چاپ کند. این فرآیند باید توسط بانک مرکزی مدیریت و ثبت شود تا باعث رشد اقتصادی پایدار و بدون تورم شود.

استفاده نادرست از این مکانیسم، یکی از دلایل تورم شدید در کشورهایی مانند ونزوئلا و زیمبابوه بوده است.

پایان مقاله شماره پانزده.

